

+Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32
ББК 66
А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ. Матеріали ІІІ міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. – 167 с.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ПОЛІТОЛОГІВ**

11 листопада 2011 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 10 від 30 листопада 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне–2012

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
<i>Кобута Степан</i>	Загрози державній незалежності України: фобії українських патріотів	7
<i>Наумов Андрій</i>	Технології легітимізаційної політики правлячого режиму в сучасній Україні	9
<i>Івчик Наталія</i>	Відображення моделей етнополітичної поведінки в графіті (на прикладі м. Рівне)	10
<i>Сакрієр Оксана</i>	Проблеми конструювання політичного бренду в Україні	12
<i>Максимець Богдан</i>	Електоральна діяльність українських національно-демократичних партій у ході президентських виборів 2004 р.	14
<i>Мельник Віра</i>	Пропаганда ідеї державотворення на сторінках західноукраїнської преси на прикладі Рівненської та Волинської областей	15
<i>Найдич Марина</i>	Інституціоналізація молодіжної політики України	18
<i>Андрощук Ігор</i>	Взаємодія Президента та Верховної Ради України: теорія і практика	19
<i>Білецький Юрій</i>	„Середній клас" в Україні: проблема детермінації	20
<i>Мазур Ярослав</i>	Імідж сучасної України: стан і проблеми формування	22
<i>Легновська Лілія</i>	Адаптація виборчої системи України до європейських стандартів	23
<i>Сирота Дмитро</i>	Жіноче політичне лідерство в Україні	24
<i>Белова Анастасія</i>	Еволюція виборчих технологій в Україні	26
<i>Овдійчук Ірина</i>	Фактори формування електоральної поведінки в Україні	28
<i>Луцук Марія</i>	Вплив ідей Д. Донцова і М. Міхновського на програми сучасних вітчизняних політичних партій	30
<i>Міщук Віктор</i>	Народний рух України: проблеми становлення	31
<i>Градовий Павло</i>	Проблема колабораціонізму в СРСР у роки Великої Вітчизняної війни	33
<i>Брень Тетяна</i>	Регіональні ЗМІ як складова політичних виборчих технологій (на прикладі Рівненської області)	34
<i>Ричко Вікторія</i>	Українські ЗМІ як суб'єкт формування громадської думки	36
<i>Лапчик Поліна</i>	Політична культура сучасної української молоді	37
<i>Корольчук Оксана</i>	Псевдоменеджмент в політиці: теорія і практика в Україні	39
<i>Міщук Ольга</i>	Політична культура української молоді в контексті демократизації після „Помаранчевої" революції	41

**СЕКЦІЯ 2.
СВІТОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС:
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І ВНУТРІШНЯ
ПОЛІТИКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

<i>Патлашинська Ірина</i>	Поняття легітимності миротворчої операції	43
<i>Генега Ірина</i>	Співпраця Російської Федерації з міжнародними організаціями (1990-ті роки): проблеми та перспективи	45
<i>Бойківський Любомир</i>	Особливості реалізації масштабних енергетичних проєктів в контексті діалогу Росія – ЄС	47
<i>Гайдукевич Анастасія</i>	Міждержавні відносини в трикутнику Росія–Польща–Україна: проблемне поле досліджень	48
<i>Руда Леся</i>	"Цивілізація" та "культура": історична спорідненість понять	50
<i>Притуляк Світлана</i>	Програмові засади діяльності Соціалістичного інтернаціоналу для подолання глобальних проблем в екології	51
<i>Венгрюк Лідія</i>	Явище етнізації політики як феномен політичного процесу	53
<i>Троян Віктор</i>	Європейська ідентичність у контексті сучасних пан'європейських ідей	55
<i>Романчук Тетяна</i>	Культура інтераціоналізму в поліетнічній державі: груповий та індивідуальний рівні	57
<i>Криворучко Наталія</i>	Координація співпраці України з ЄС: виклики і перспективи	58
<i>Федорак Світлана</i>	Етнонаціональні конфлікти як чинник дестабілізації системи міжнародної безпеки	60
<i>Петрович Інна</i>	Участь Польщі в миротворчих операціях Європейського Союзу	62
<i>Довганюк Мар'яна</i>	Теоретико-методологічні засади аналізу сучасного авторитаризму (на прикладі Білорусії та Казахстану)	63
<i>Малиновська Наталія</i>	Виборчі права мусульман у західноєвропейських державах	65
<i>Бараболя Тарас</i>	Харизматичний політичний імідж Муамара Каддафі	67
<i>Курилюк Галина</i>	Регіональна політика ЄС: інформаційна складова	69
<i>Творовський Віктор</i>	Україна в контексті сучасних геополітичних реалій	70
<i>Чугай Оксана</i>	Актуальні проблеми міжнародного ринку інформаційних послуг	72
<i>Борецька Ангеліна</i>	До питання про визначення глобального інформаційного простору	74
<i>Нагорняк Іван</i>	Глобальні комунікаційні мережі та їх вплив на політичні процеси в Україні	76
<i>Гривіцький Вадим</i>	Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України у нових політичних реаліях	77

<i>Антикало Назар</i>	Особливості політичних систем країн Латинської Америки	79
<i>Климчук Тетяна</i>	Особливе партнерство НАТО з Україною	81
<i>Ліннік Юрій</i>	Причини тероризму в сучасній Росії	82
<i>Бондарук Ганна</i>	Тероризм у Північній Ірландії як метод політичної боротьби	84
<i>Логвинюк Мар'яна</i>	Соціально-політична доктрина католицизму	86
<i>Гольберт Юлія</i>	Еволюція європейської соціал-демократичної ідеології у післявоєнний період	88
<i>Дзерун Сергій</i>	Глобалізація та релігія: сучасні погляди на розвиток цивілізації	90
<i>Костюк Тетяна</i>	Радянсько-німецький пакт про ненапад	92
<i>Левчук Ірина</i>	Модернізація Росії як побудова нової держави	93
<i>Леончик Світлана</i>	Модернізація Росії: ретроспективний погляд	95
<i>Кузьмицька Ольга</i>	Європейський суд з прав людини: динаміка звернень українських громадян	97
<i>Поліщук Ірина</i>	Теорія справедливої війни	99
<i>Федорчук Сергій</i>	Українські контингенти в миротворчих операціях ООН	100
СЕКЦІЯ 3.		
Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
<i>Валух Людмила</i>	Влада як основа життєдіяльності соціуму	102
<i>Хаврук Ігор</i>	Референдум як демократичний інститут	103
<i>Кобута Лариса</i>	Парадокси української багатопартійності: партії-невидимки	105
<i>Березовська-Чміль Олена</i>	Стратегічні напрями формування державної соціальної політики	107
<i>Мельник Роман</i>	Кадрова політика на початку 1990-х років в Росії в контексті становлення інституту президентства	109
<i>Мислюк Юлія</i>	Синергетично-ціннісні основи іміджу політичного лідера	111
<i>Тижбіряк Дар'я Гаврилюк Світлана</i>	Місце політичної реклами у процесі маніпулювання	112
<i>Мельник Ірина</i>	Особливості змішаної виборчої системи України та об'єднаної Німеччини	114
<i>Жуковська Аліса</i>	Громадянське суспільство як фактор функціонування інституту парламентаризму	116
<i>Петренко Марія</i>	Політичні партії в умовах сучасної виборчої системи України	118
<i>Українець Віктор</i>	Етапи поширення ісламського екстремізму в Україні	119
<i>Шарлай Віталій</i>	Специфіка розвитку інститутів громадянського суспільства в регіоні Центрально-Східної Європи	121
<i>Шкуро Антон</i>	Теоретичні аспекти політичних рішень	122

<i>Абрамчук Наталія Тодоріко Аліна</i>	Інституційно-правові аспекти регіональної політики Івано-Франківської області	124
<i>Кравчук Інна</i>	Сутність політичної довіри у трансформаційних процесах	126
<i>Кузьменко Віталій Сірецький Іван</i>	Екологічна безпека як складова національної безпеки	127
<i>Паляниця Альона Бендюк Олеся</i>	Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави	129
<i>Пікула Микола</i>	Політична система Франції	132
<i>Наумчук Артур</i>	Підходи до визначення сутності політики	134
<i>Архипенко Аліна</i>	Вплив ЗМІ на формування політичного вибору громадян	135
<i>Хомич Петро</i>	Закон України „Про доступ до публічної інформації”: презентація влади в Інтернеті	137
<i>Майко Тетяна Байрак Сергій</i>	Ефективність органів місцевого самоврядування в Україні (на прикладі м. Острог)	139
<i>Мадерук Христина Кондратюк Марія</i>	Політико-правовий статус Кабінету Міністрів України в системі поділу влади: порівняльний аналіз за редакціями Конституції України 1996 і 2004 рр.	141
<i>Сверба Людмила Макарук Надія Ралець Андрій</i>	Переваги та недоліки змішаної виборчої системи на виборах до органів місцевого самоврядування в Україні	142
<i>Сремейчук Іванна</i>	Взаємодія органів місцевого самоврядування з місцевими представництвами виконавчої влади в Польській республіці	144
<i>Шимко Ольга Клімчук Тетяна</i>	Теоретико-методологічний аналіз дослідження політичної соціалізації	146
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Проблема державного регулювання церковно-суспільних відносин	148
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Військова доктрина України	150
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Особливості сучасної політичної реклами	151
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Досвід Польщі у розбудові демократичної системи місцевого самоврядування в Україні	152
<i>Шимко Ольга Клімчук Тетяна</i>	Права жінок та юридичні гарантії їх захисту в Україні	154
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Електронне врядування в Україні	155
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Парламентаризм як об'єкт електоральних комунікацій	157
<i>Горбатюк Катерина Кондратюк Марія</i>	Діяльність органів внутрішніх справ у реалізації державної етнополітичної політики	159
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Політика в морально-етичному вимірі	161
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Закон про вибори – 2012 в Україні: три суперечливі новації.	163
<i>Кирильчук Микола Шандалюк Тетяна</i>	Трансформації інституту президентства на пострадянському просторі: український та білоруський варіанти	165

Брень Тетяна Миколаївна
(студентка 4 курсу РДГУ спеціальності „Історія”,
наук. керівник – доц. Невинна Г.Я.)

ПРОБЛЕМА КОЛАБОРАЦІОНІЗМУ В СРСР У РОКИ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ

Колабораціонізм – типове явище для усіх часів і періодів історії. Під час Великої Вітчизняної війни з окупантами співпрацювала певна частина населення європейських і азіатських країн. Масового характеру це явище набуло на зайнятих військами агресорів територіях Радянського Союзу. Співпраця з ворогом мала місце і у військовій сфері, і в повсякденному житті. У складі вермахту перебували військові підрозділи, які використовувалися для охорони концтаборів, каральних акцій проти мирного населення, боротьби проти партизанів, охорони залізниць, складів і т. ін. З числа колаборантів формувалися підрозділи поліції, диверсантів, терористів, розвідників для радянського тилу, каральні загони, а також цивільні окупаційні органи та установи. З різних причин співпрацювало з окупантами цивільне населення – робітники, селяни, інтелігенція, військовослужбовці.

Колабораціонізм колишніх радянських громадян на окупованих німцями територіях носив досить складний характер. Він відрізняється в залежності від локалізації, як мотивацією, так і масштабами. У Прибалтиці і областях західної України він носив певні риси націоналістичного забарвлення - місцеві колабораціоністи сподівалися за допомогою фашистських військ відтворити свої національні держави. Але навіть ці, на перший погляд схожі регіони, відрізняються між собою хоча б тим, що західні райони України і Білорусії увійшли до СРСР в результаті воз'єднання їх народів, а Прибалтійські країни були окуповані згідно з пактом Молотова - Рібентропа. Не треба також забувати, що відразу за приєднанням цих регіонів до СРСР у них були проведені масові репресії. Все це не могло не позначитися на масштабах і характері співпраці їх населення з німцями.

У «корінних» районах СРСР колабораціонізм на місцях мав в основному соціальне забарвлення. На співпрацю з окупантами частіше йшли вихідці з «скривджених» радянською владою верств населення: колишніх куркулів, непманів і т.д., а також асоціальні елементи, за ті чи інші проступки, покарані радянською державою.

Ми повинні враховувати при розгляді цієї проблеми соціально-політичні та національні витоки колабораціонізму, а також причини особистого характеру, що призвели окремих громадян до співпраці з окупантами. В умовах окупації перед мільйонами наших співгромадян постала проблема фізичного виживання. При цьому потрібно пам'ятати, що значною мірою мова йде про людей похилого віку, жінок і дітей. Тому й природа колабораціонізму як явища не така проста й однакова.

Причини, які штовхнули наших співгромадян на співпрацю з окупантами, мали складний і неоднозначний характер, були породжені різними обставинами побутового, психологічного і світоглядного порядку. Безперечно, серед цих людей був значний прошарок антирадянсько налаштованих громадян, які сумлінно і віддано служили окупантам.

Викремлюють наступні типи співпраці з окупантами: політичний, адміністративний, військовий, ідеологічний, економічний, культурний, національний, дитячий та статевий колабораціонізм, який здійснювався у різноманітних формах та різними методами.

В умовах бойових дій одним з типів колабораціонізму є військовий – надання допомоги противнику зі зброєю в руках. Він може проявлятися в різних формах: служба у військових і воєнізованих формуваннях, в поліцейських структурах, в органах розвідки і контррозвідки.

Формування східних військ на початковому етапі гітлерівці намагалися здійснювати на основі добровільного волевиявлення громадян. Коли ж таких виявилось вкрай мало, були зроблені інші заходи: катування голодом і побоями, дезінформація, шантаж, провокації і т. д.

У перший період окупації пройшли реєстрацію пропонувалося подавати заяви про добровільне бажання служити в антирадянських формуваннях. «Добровольців» спокушали високим платню, хорошим харчуванням і обмундируванням, обіцяли видачу продовольчого пайка сім'ям, а після війни - надання великих земельних наділів, пільг при вступі до навчальних закладів і рівняння в усіх правах з німцями.

Економічний колабораціонізм, запланований німецькими фахівцями для окупованих областей СРСР, характеризувався різким переважаанням сільського господарства та добувної промисловості над усіма видами обробної індустрії. Передбачалася повна реквізицію хлібних і продовольчих запасів, нафтопродуктів, кольорових металів, транспортних засобів і всіх видів промислової сировини, напівфабрикатів та готової продукції. Також наказувалося забезпечити збереження худоби, будівель, машин та сільськогосподарського реманенту з тим, щоб радянське сільське господарство могло бути на повному ході переключене на обслуговування всіх підрозділів діючої німецької армії.

Побутовий колабораціонізм полягав у встановленні доброзичливих стосунків між окупантами й місцевим населенням. Наприклад, попередження окупантів про заміновані будинки, шляхи, послуги в якості провідників, добровільне пропонування продуктів харчування тощо. Культурний колабораціонізм – співпраця з окупантами в духовній сфері, яка сприяла поширенню серед населення вірнопідданських почуттів, пропагувала зверхність арійської раси, задовольняла інтереси окупаційної влади і сприяла високому психологічному настрою окупантів. Політичний колабораціонізм полягав у співпраці з ворогом на ідейних засадах. Адміністративний проявлявся у співпраці з ворогом лояльних осіб в органах місцевого управління різного рівня.

Таким чином, прослідкувавши всі аспекти та особливості явища колабораціонізму в СРСР, ми можемо стверджувати про його неоднозначність в плані сприйняття та ставлення до нього.

Ричко Вікторія Юрївна
(студентка 4 курсу РДГУ спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – ст. викл. Наумов А.С.)

РЕГІОНАЛЬНІ ЗМІ ЯК СКЛАДОВА ПОЛІТИЧНИХ ВИБОРЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ (НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Наразі гостро ведуться дискусії щодо впливу засобів масової інформації на перебіг політичних виборчих кампаній. Адже ЗМІ є невід'ємною складовою політичних виборчих технологій і так чи інакше мають безпосередній чи опосередкований вплив на хід та результат політичних виборів. Розуміючи це,

Перші вибори президента Білорусії відбулися 10 липня 1994 року, в них брали участь 6 кандидатів. У другому турі з результатом близько 80 % переміг Олександр Лукашенко. 24 листопада 1996 в Білорусії був проведений референдум, на який були винесені поправки, що розширюють повноваження виконавчої влади і президента, і деякі інші питання. За прийняття поправок висловилося 70,45 % виборців. 9 вересня 2001 відбулися чергові вибори президента, переможцем в яких знов став Лукашенко, набравши 75,62 % голосів. 17 жовтня 2004 був проведений референдум про внесення поправок в Конституцію, що знімають обмеження на кількість президентських термінів. 77,3 % виборців підтримало ці зміни. Слід зазначити, що зміни до закону «Про президента Республіки Білорусь», що виключають обмеження в два терміни, були схвалені Радою республіки лише 5 жовтня 2006.

Перш за все, проблема політичного устрою Білорусії полягає в тому, що майже вся вертикаль влади республіки Білорусія формується саме президентом. Таким чином, внутрішня й зовнішня політика формується в залежності від поглядів та переконань президента республіки. Проблема внутрішнього управління республіки Білорусь полягає і в тому, що всі силові структури також формуються в залежності від інтересів президента, це створює передумови придушення демократії. Свідченням цього є ситуація на виборах президента Білорусії, коли мітинги після виборів президента були суворо розігнані силовими структурами.

Друга проблема полягає в тому, що президент Білорусії на сьогоднішній день знаходиться при владі третій строк поспіль, що створює передумови захоплення влади та перебування на пості президента надалі.

По-третє, недосконалість політичного устрою Білорусії полягає в процедурі обмеження влади президента в республіці. Президент Республіки Білорусь може бути достроково звільнений з посади при стійкій нездатності за станом здоров'я, у зв'язку з здійсненням державної зради або іншого тяжкого злочину. Таке рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосувала більшість від повного складу Палати представників по пропозиції не менше однієї третини її депутатів та не менше двох третин від повного складу Ради Республіки. Процедура імпічменту не передбачена в Конституції, таким чином майже не можливо обмежити владу президента в країні демократичними механізмами.

Отже, практика президентської влади в країнах пострадянського простору показує, що у порівнянні з усіма іншими вищими посадовими особами, президент має особливий статус. Його прерогативи дозволяють відігравати провідну роль у суспільно-політичному житті.

Сьогодні особливої актуальності набуває питання довіри громадян до політичних інститутів, особливо в тих країнах, які здійснюють політичну модернізацію, і, у першу чергу, це стосується інституту президентства.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**Матеріали III міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

11 листопада 2011 р.

Підписано до друку 30.11.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 12,85. Замовлення № 112/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20

A 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ.
Матеріали III міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. –
167 с.

УДК 32
ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2011